

עוד על דעת הגרמ"פ בסוגיית המות המוחי

בע"ה, עש"ק י מרחשון תשנ"ג

לכבוד העורך, שלום ורוב ברכות,

הצטערתי לראות את מכתבו של ד"ר לוינשטיין¹. במכתבו זה הוא מביא את תשובתו של מורי חותני זצוק"ל (יו"ד ח"ב סי' קמו) כדי להעלות ספיקות בעובדא, שאינה ניתנת כלל לויכוח, שרב משה זצוק"ל החשיב את מה שהרופאים קוראים לו "מיתת גזע המוח" להוכחה מספקת, על פי דין תורה, שהאדם מת.

התשובה שהובאה במכתב האמור לעיל אינה מתייחסת כלל ל"מיתת גזע המוח" אלא לאדם הנמצא במצב קבוע של "צמח" (Permanent Vegetative State), כפי שנכתב שם בתחילת התשובה בפירוש "אף שעדיין הוא נושם". בטוחני שרופא, כפי שד"ר לוינשטיין חתם עצמו במכתבו, ידע שבהגדרה אדם ש"מת גזע המוח" שלו אינו נושם אלא מכוחו של מכשיר הנשמה. נשימה כזו, מכוח מכונת הנשמה, היא חסרת משמעות הלכתית כל שהיא, כפי שמו"ח זצוק"ל כתב בתשובה (יו"ד ח"ג סי' קלב) "שע"י המכונה שייך שינשום אף שהוא כבר מת, בנשימה כזו הוא לא מחשובו כחי".

אנא בטובך המצא לקוראיך את התשובה שכתב מו"ח זצוק"ל בר"ח כסלו תשמ"ה², אשר תודפס בכרך השמיני של "אגרות משה" הנמצא כעת בדפוס, שם מסיר ר' משה זצוק"ל כל ספק באשר לפסק ההלכה שלו. בתשובה זו נכתב מפורש "והנה אף שהלב יכול לדחוף לכמה ימים, מ"מ כל זמן שאין לחולה כוח נשימה עצמית נחשב כמת".

אני מקווה כי הבהרה זו תשים, סוף סוף, קץ לויכוחים בהבנת פסקי ההלכה של מו"ח זצוק"ל, אשר הם דין אמת לאמיתו.

משה דוד טנדלר

רב ואב"ד ק"ק מאנסי נ"י

ראש ישיבה בישיבת רב יצחק אלחנן

1. עוד על דעת הגרמ"פ בסוגיית המות המוחי. אסיא נא-נב, עמ' 187-189. — העורך.

2. ראה עמ' 24-25 לעיל. — העורך.